

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/190875,Upamietnienie-ofiar-egzekucji-w-Puszczy-Kampinoskiej-Palmiry-14-wrzesnia-2023.html>
29.04.2024, 23:21

15.09.2023

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej - Palmiry, 14 września 2023

14 września 2023 r., już po raz 30 odbyły się uroczystości upamiętniających rocznicę wybuchu II wojny światowej oraz ofiary niemieckich egzekucji w Puszczy Kampinoskiej.

Wydarzenie zainaugurowała msz święta w intencji poległych i pomordowanych w Puszczy Kampinoskiej w trakcie II wojny światowej, a odprawił ją Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Kazimierz Nycz, Metropolita Warszawski. W obchodach rocznicowych, na Cmentarzu-Mauzoleum w Palmirach prezesa Instytutu Pamięci Narodowej reprezentował Adam Siwek – dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN. Ponadto uświetnili swoją obecnością m.in. kombatancki, przedstawiciele: władz państwowych i samorządowych, Wojska Polskiego oraz świata nauki.

Prezydent RP w liście okolicznościowym skierowanym do uczestników podkreślił konieczność pamięci o tych wszystkich, którzy ginęli, tylko dlatego, że byli Polakami.

„My, współcześni, jesteśmy depozytariuszami pamięci o losach poległych w Palmirach, dlatego bardzo dziękuję wszystkim, którzy co roku gromadzą się, by uczcić ich wierność Polsce. Dziękuję historykom z tutejszego muzeum i Instytutu Pamięci Narodowej za dokumentowanie i opisywanie tamtych wydarzeń. Szczególne podziękowania kieruję do młodzieży i jej wychowawców, którzy odwiedzają ten i inne podwarszawskie cmentarze wojenne, porządkują je i uczestniczą w lokalnych obchodach. Każdy gest czci dla znanych nam z imienia i nazwiska rodaków, ale często też dla anonimowych bohaterów, spoczywających w tej ziemi, jest godnym upamiętnieniem ofiary, którą złożyli oni na ołtarzu Ojczyzny. O ich dramacie przypominają leśne krzyże – i my, odwiedzający leśne mogiły i pamiętający o poległych za Polskę.” – napisał prezydent Andrzej Duda

Jak co roku, wybrzmiał również Apel Pamięci, po którym oddana została salwa honorowa.

Na zakończenie uroczystości zebrane delegacje oddały cześć pomordowanym składając wieńce w wybranych przez organizatora losowych mogiłach, w których spoczywają ofiary niemieckich zbrodni.

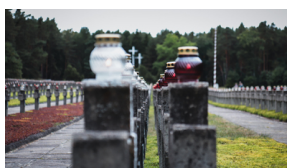
Dyrektor Adam Siwek, pochylił głowę przed symbolicznym grobem Jędrzeja Cierniaka – działacza oświatowego, pedagoga, organizatora amatorskich teatrów ludowych, rozstrzelanego w 1942 r.

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

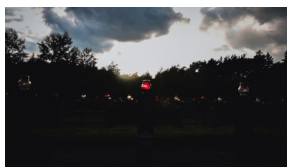
Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

Upamiętnienie ofiar egzekucji w Puszczy Kampinoskiej – fot. MN/BUWiM

W Palmirach spoczywa ok. dwóch tysięcy obywateli RP – Polaków i Żydów, głównie przedstawiciele inteligencji, zamordowanych przez Niemców w kilkudziesięciu masowych egzekucjach. Ginęli tu m.in. artyści, działacze społeczni i polityczni, urzędnicy, a potem

również duchowni czy nauczyciele. Wielu z nich było mieszkańcami stolicy. W Palmirach Niemcy rozstrzelali m.in. marszałka Sejmu Macieja Rataja, jednego z przywódców polskich socjalistów Mieczysława Niedziałkowskiego, złotego medalistę olimpijskiego Janusza Kusocińskiego oraz pisarza i redaktora pierwszego konspiracyjnego pisma „Polska Żyje” Witolda Hulewicza.

Mieszkańcy wsi Palmiry i Pociecha oraz pracownicy służby leśnej, narażając życie, zbierali informacje o ofiarach i starali się oznaczyć teren egzekucji. Dzięki temu prace ekshumacyjne rozpoczęto w tym miejscu zaraz po wojnie. Trzy betonowe krzyże, które tu postawiono, to symbol Golgoty i cierpienia ofiar. Ich dłuższe boczne ramiona mają przedstawiać rozwarłe ręce bezbronnego, rozstrzeliwanego człowieka.

13 czerwca 1999 r. papież Jan Paweł II beatyfikował w Warszawie 108 polskich męczenników – ofiar II wojny światowej. W ich gronie był duchowny zamordowany w Palmirach – ksiądz Zygmunt Sajna.

Instytut Pamięci Narodowej jest współorganizatorem uroczystości.